

El carter trucarà menys vegades

Fax, missatgeria electrònica, videotext... Els nous sistemes per enviar documents donen més rapidesa i seguretat a l'usuari.

Era un dia de festa a France Télécom. S'havia arribat al Minitel número 5 milions. I més, s'anunciaven diverses novetats. El Minitel, el servei francès de videotext, demostrava així el seu èxit inqüestionable, per si a algú li quedava algun dubte. Per França, a les tanques publicitàries del carrer o als anuncis dels diaris no se sol veure: "Truqui al telèfon tal" o "Escrigui a...". Es dona el número i el codi del Minitel corresponent. En pocs anys, aquests cinc milions de Minitel —comparativament, a l'estat francès hi ha uns 35 milions de telèfons— i els dotze mil serveis que ofereixen demostren l'avanç irresistible

de la telemàtica, aquest terme que expressa la unió entre informàtica i telecomunicacions.

En pocs anys, el sistema per a enviar informació ha variat força. El cas del *fax*, que de manera senzilla es pot explicar com enviar documents per línia telefònica, com si el receptor en fes una fotocòpia, és emblemàtica. Als Estats Units hi ha més de tres milions de *fax*. Aquest aparell va apartant el tèlex, ja que permet enviar gràfics i a més, per enviar text, és més ràpid i barat.

Tot i la seva aparició recent, el *fax* està força estès. I aviat podrem veure com els

preus baixen i els aparells es perfeccionen. Ja hi ha *fax* per al cotxe. I fins i tot s'està estudiant el *fax* tridimensional, que queda encara lluny. No es tracta d'enviar objectes a través de la línia telefònica, sinó de transmetre informació en tres dimensions.

EL MISSATGE ELECTRÒNIC

Per a enviar informació hi ha altres sistemes, a més del *fax*. Així, es pot utilitzar el correu electrònic. Hi ha diversos ordinadors connectats a un ordinador central i un codi per a cada usuari, que ve a ser la seva bústia electrònica. Els altres usuaris poden

INFORMACION UNIVERSAL 17-34GMT

BOGOTA: LA IZQUIERDISTA UNION PATRIOTICA ANUNCIO HOY EL ASESINATO DE SEIS DE SUS MILITANTES QUE PARTICIPAN EN UNA REUNION EN EL MUNICIPIO DE

CON ESTA NUEVA MATANZA, ASCIENDE A 73 EL NUMERO DE MILITANTES DE UP ASESINADOS EN COLOMBIA EN LOS PRIMEROS 58 DIAS DEL AÑO 1990.

JOSEP MARIA ESPASA

Josep Maria Espasa, cap de Correus de Barcelona: "Sempre hi haurà la necessitat de trametre per correu".

El senyor Josep Maria Espasa, cap provincial de Correus a Barcelona, no creu que la telemàtica afecti el volum d'impresos en el seu servei.

—*S'ha notat la introducció del fax o del correu electrònic?*

—En absolut. Entre el 12 de setembre i el 28 d'octubre del 1988 es van dipositar a Barcelona 12 milions d'impresos. Entre els mateixos dies del 1989 se n'hi van depositar 28 milions, més del doble, sense comptar els 13,5 milions de propaganda electoral.

—*Creu que en el futur, quan aquests sistemes estiguin més introduïts, Correus ho notarà?*

—Fa uns 3 anys el director general de Correus dels Estats Units va dir, en una conferència, que el *mailing* no havia disminuït. I allà estan més avançats que aquí en aquests sistemes. Sembla que la tècnica ens ha d'afectar, però els nostres clients volen veure el full d'ingressos del banc i el volen veure en directe. I la gent vol rebre un xec i veure'l. Sempre hi haurà una necessitat del contacte directe i de trametre per correu. Ara estem preparant la venda per correu, que significarà molts milers de milions que circularan a través del correu. Aquests nous sistemes poden tenir incidència, però no crec que ens afectin massa. El que passa és que tenim una infraestructura fluïda i hem de millorar el servei per a ser competitius.

enviar el seu missatge, que es rep a l'instant. A més, qui l'envia té la seguretat que el missatge s'ha rebut. Per enviar missatges per ordinador no cal més que posar-hi un mòdem i connectar-hi la línia telefònica.

La missatgeria electrònica permet una comunicació ràpida. Es poden enviar missatges encara que en aquell moment la persona receptora —o qui l'envia— no estigui davant del seu ordinador. És a dir, hi pot haver missatges diferits. Es pot transmetre veu, text o imatge.

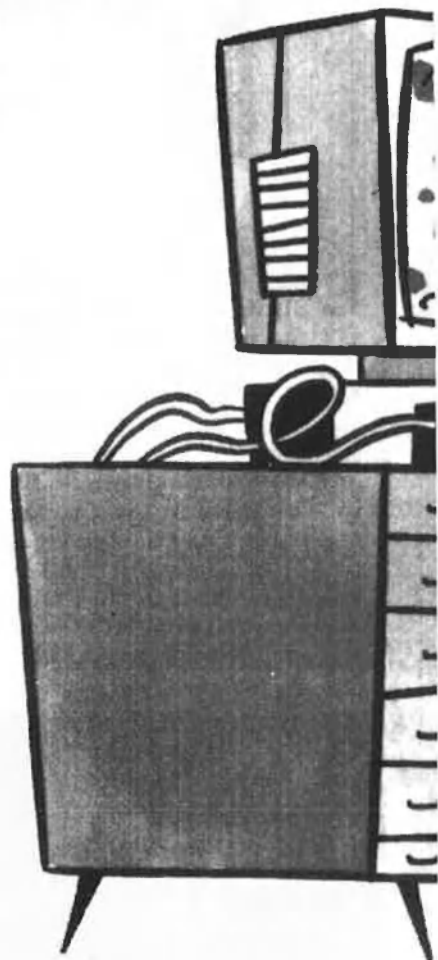
El bancs han estat els primers a adoptar el sistema telemàtic. Fa quinze anys es va crear la xarxa "Swift", que avui comunica entre si 2.300 bancs a 56 països de tots els continents. Cada dia s'envia un milió de missatges. Aviat s'estendrà per Àfrica i Àsia. A més, es prepara l'aparició del "Swift II", més potent que l'anterior. Les empreses, pel volum de comunicacions, van imitar de seguida els bancs. Hi ha diverses escales per a la telemàtica a l'empresa. Així, es pot tenir una xarxa interna, en una gran empresa. O bé es poden comunicar les empreses d'un mateix sector, les empreses de diferents sectors en un mateix territori i, finalment, empreses de tot el món.

La missatgeria electrònica ofereix tantes possibilitats que moltes empreses s'hi van adaptant, en compte de dir que la missatgeria electrònica s'adapta a les empreses. Es comenta que no significa només una alternativa al telèfon o al correu, sinó que crea al seu voltant una nova manera d'organitzar-se i, fins i tot, de fer el treball. Va molt més enllà de la simple substitució del paper imprès, ja que es poden transmetre bases de dades senceres, programes informàtics, gràfics emmagatzemats en ordinador i molts altres tipus de documents.

Com exemple, es pot parlar d'una empresa especialitzada en embalatge i que té dotze despatxos que treballen de manera independent, però sovint amb el mateix tipus d'embalatge. Hi ha, doncs, una necessitat de fer circular informació gràfica.

Això es va aconseguir amb una base de dades centralitzada i una xarxa d'ordinadors per consultar-la des de cada oficina. En uns segons, cada tècnic tenia la imatge que desitjava amb les dades necessàries: disseny, realització, eines utilitzades... Aquests fitxers tenen molta capacitat i la transmissió es fa amb el sistema Transcom, que permet enviar documents complexos.

També la universitat i els centres de recerca es beneficien d'aquest sistema de transmissió de documents. Hi ha una xar-

xa anomenada EARN —European Academic and Research Network— creada el 1984. Comunica els ordinadors d'escoles superiors, universitats i centres de recerca de 19 països d'Europa occidental, més Israel i algun país africà. Està connectat a la xarxa Bitnet, que comunica els Estats Units i alguns països d'Amèrica Llatina i d'Àsia, i a la xarxa canadenca Netnorth.

D'aquesta manera, els investigadors i estudiants de tot el món poden intercanviar treballs i fer consultes o canviar impressions. En aquests casos, el problema està en el fet que la majoria de documents encara no són electrònics. Fins fa un temps, per introduir un text a un ordinador calia fer-ho manualment. Ara, hi ha lectors òptics, com els que alguns supermercats llegeixen els codis de barra o els que els serveis de correus van adoptant per llegir adreces.

Aquests sistemes poden anar permetent el pas ràpid d'un document a l'interior d'un ordinador.

El cas més interessant, perquè afecta milions de ciutadans, és el del videotext. No requereix coneixements d'informàtica. Qualsevol persona pot comprar una terminal de videotext o bé utilitzar el seu ordinador personal. No se l'ha de confondre amb el teletext, ja que el videotext és interactiu, és a dir, permet una comunicació en dos sentits.

Les primeres instal·lacions de videotext no van tenir gaire èxit. La British Post Office va comercialitzar un sistema de videotext anomenat Prostal. Una campanya d'un milió de lliures —uns 200 milions de pessetes— no va permetre arribar ni a la desena part dels 80.000 usuaris previstos pel 1980. La gent ho veia com una cosa útil només per a alguns professionals.

Tampoc a França no va tenir èxit de bon començament. Però aviat es va descobrir la missatgeria instantània. Això permetia a un usuari comunicar amb altres que estiguessin connectats en aquell moment, si aquests acceptaven rebre el missatge. D'aquesta manera, s'iniciaven converses amb desconeguts, que s'identificaven per un nom o un pseudònim. L'entreteniment era engrescador i la factura del telèfon va sorprendre més d'un.

Ara, el Minitel francès ofereix dotze mil serveis, que van des de la missatgeria instantània fins a la compra directa, passant per consultes, reserves de viatges, diaris telemàtics, etc. El Minitel està totalment implantat a l'estat francès. Entre les aplicacions que se li han trobat hi ha la consulta a bancs de dades sobre ètica mèdica, sobre mètodes anticonceptius, prevenció contra la sida, informació turística, informació a

familiars de presos sobre els seus drets i obligacions i tramesa de missatges directes —sistema provat a la presó de Marsella— i moltes altres.

No ha faltat qui ha trobat noves aplicacions: jocs il·legals o estafes en telecompres. A més, el Minitel rosa ofereix contactes diversos. L'alcalde de Lió va prohibir fa uns mesos la propaganda que es veia pels carrers de la ciutat i que, amb la foto d'una noia, només indicava un número de Minitel. Ara s'ha anunciat que els serveis *pornotelemàtics* es gravaran amb una taxa del 30% i que hi haurà un codi per impedir-hi l'accés als menors.

També s'ha anunciat recentment que l'usuari pagarà unes dues pessetes cada vegada que demani un servei. Aquesta ínfima quantitat pot proporcionar molts milions a la companyia, ja que es produeixen uns 60 milions de trucades mensuals.

Els promotors de Minitel tenen raons per a ser optimistes. Introduït al Canadà, on ha de competir amb altres sistemes, també ha entrat als Països Baixos i a Itàlia. S'ha signat un contracte amb aquest darrer país per interconnectar les dues xarxes de videotext. Apareixen també terminals portables, petites com un full de paper i que pesen menys d'un quilogram. Aviat serà possible *minitelitzar* des de qualsevol lloc. A l'estat espanyol el sistema es diu *Iber-text* i li queda molt de camí per arribar a tenir l'èxit del Minitel. Un dels problemes són les línies telefòniques. Si no es distingeixen per ser una meravella, només falta sobrecarregar-les amb *fax*, comunicacions per ordinador i videotext. Per això cal utilitzar fibra òptica, amb molta més capacitat que l'actual.

Però el futur no és ni tan sols la fibra òptica. Es parla ja de miniestacions que aprofitin la transmissió de dades per satèl·lit. Això alliberaria les carregades línies telefòniques, sobretot per a transmissions simultànies. Una empresa podria enviar en un minut mig milió de còpies d'un mateix missatge a tot Europa. Això serviria, per exemple, per a difondre notícies amb rapidesa.

Probablement molta gent vulgui el contacte directe i no fer compres a distància. Tampoc no es deixaran d'enviar cartes. Però a poc a poc, aquests sistemes conformaran un nou model per les telecomunicacions. El volum de correspondència augmentarà en els propers anys. Però en molts casos, el nostre *carter* serà un feix d'electrons.

Xavier Duran